

מה חשוב לדעת על החיסון נגד שפעת?

האם חיסון השפעת יעיל?

לא יעיל אצל תינוקות בריאים

על פי סקירה של 51 מחקרים אשר בדקו יותר מ-294,000 ילדים נמצא ש"הזרקת החיסון לילדים בגילאים 6 חודשים ועד 24 חודשים לא היה יעיל יותר מזריקת סרק (פלסבו) שאינה מכילה את החיסון".
ילדים מעל גיל שנתיים מתן החיסון נמצא יעיל במניעת תסמיני שפעת רק ב-33% מהמקרים¹.

לא יעיל במניעת שפעת אצל מבוגרים

בסקירה של 48 מחקרים (יותר מ-66,000 מבוגרים) נמצא:
"חיסון של מבוגרים בריאים הפחית את ההידבקות בשפעת ב-6% והפחית את מספר ימי ההחסרה ממקום העבודה בפחות מיום אחד - (0.16 ימים). החיסון לא שינה את מספר האנשים אשר ביקרו בביה"ח ולא את מספרם של אלו שהיה להם צורך לקחת חופשת מחלה מהעבודה"².

לא יעיל נגד שפעת אצל אנשים קשישים

בסקירת 64 מחקרים אשר בדקו 98 עונות שפעת אצל קשישים בבתי אבות נמצא שהחיסון לשפעת איננו משמעותי במניעת המחלה. לקשישים החיים בקהילה החיסון לא נמצא יעיל באופן משמעותי במניעת שפעת, הצטננות דמוית שפעת, או במניעת דלקת ריאות³.

לא יעיל אצל ילדים הסובלים מאסתמה

במחקר שנערך על 800 ילדים החולים באסתמה, אשר מחציתם חוסנו בחיסון לשפעת והחצי השני לא קיבלו את החיסון, נעשתה השוואה בין שתי הקבוצות הנ"ל בהתייחס לתדירות ביקורים אצל רופא, ביקורים במרפאות חירום ואשפוז בשל אסתמה בביה"ח.
מסקנות: המחקר לא מצא שהחיסון נגד שפעת מונע התקפי אסתמה בילדים⁴.
ממסקנות מחקר נוסף: "החיסון המומת נגד השפעת אינו מונע אשפוזים הקשורים לשפעת בילדים, במיוחד לאלה הסובלים מאסתמה ... למעשה, ילדים שקיבלו את החיסון נגד השפעת היו פי שלוש יותר בסיכון לאשפוז בהשוואה לילדים שלא חוסנו בחיסון הנ"ל"⁵.

עמותה למתן מידע על חיסונים (ע"ר)

האם חיסון השפעת בטוח?

אילו חומרים נמצאים בחיסונים לשפעת?

נגיף השפעת גדל על מצע חלבון ביצה של עופות, והחיסון מכיל שאריות מחלבון זה.
תימרוסל (נגזרת של כספית, חומר הידוע כרעיל למערכת העצבים)*; **פוליסורבט 80** (אלרגן);
פורמלדהיד (חומר משמר הידוע כמסרטן); **טריטון X100** חומר מסרטן (קרצינוגן); **סוכרוז**
gentamycin (אנטיביוטיקה); **ג'לטין** (אלרגן)

* בחלק מהחיסונים נגד שפעת יש תימרוסל

כמה תופעות לוואי דווחו בארה"ב לחיסוני השפעת?

סה"כ אירועים מדווחים:	85,227
סה"כ מקרי מוות מדווחים:	643
סה"כ אירועים מסכני חיים ונכות צמיתה:	2,403

* בין השנים 1990 עד 2010. מערכת הדיווח הינה מערכת פתוחה בה כל אדם יכול לדווח על אירוע. שיעור האירועים המדווחים מוערך ב 1% עד 10%.

האם עובדי מערכת הבריאות מתחסנים נגד שפעת?

שיעור ההתחסנות הממוצע בבתי החולים בישראל

שיעור ההתחסנות הממוצע בבתי החולים עומד על כ 20%⁶

עובדי בריאות בבית החולים איכילוב בתל אביב

פחות מ 2.5% מעובדי הבריאות בחרו להתחסן נגד שפעת בשנת 2010⁷

¹ "Vaccines for preventing influenza in healthy children." The Cochrane Database of Systematic Reviews. 2 (2008)

² "Vaccines for preventing influenza in healthy adults." The Cochrane Database of Systematic Reviews, 1 (2006)

³ "Vaccines for preventing influenza in the elderly." The Cochrane Database of Systematic Reviews. 3 (2006)

⁴ "Effectiveness of influenza vaccine for the prevention of asthma exacerbations." Christly, C. et al. Arch Dis Child. 2004 Aug;89(8):734-5

⁵ The American Thoracic Society's 105th International Conference, May 15-20, 2009, San Diego

⁶ כנס "חיסון שפעת חובה בקרב עובדי בריאות: היבטים מדעיים, אתיים, משפטיים ומנהלתיים", 8 בינואר, 2013, ביה"ח הלל-יפה, חדרה

⁷ פנינה רכטר, רכזת רפואה מונעת, שירותי בריאות כללית, הכנסת השמונה עשרה, פרטוקול 82, 29 בנובמבר, 2010